

MIKIĆA JAMA

Pišu: Dinko Stopić, dipl. ing.
Speleološko društvo „Karlovac“ - Karlovac
Hrvoje Cvitanović
Speleološki klub „Ursus spelaeus“ - Karlovac

Ulaz u Mikića jamu foto: Nataša Cvitanović

UVOD

Prva istraživanja Mikića jame provode članovi Speleološkog odsjeka „Željezničar“ iz Zagreba, 1988. godine

u sklopu projekta „Preliminarna speleološka istraživanja za potrebe izgradnje HE Lučica“, kada istražuju jamu do dubine od 17 m i duljine 17

m. Na tom projektu istraženo je više od 90 speleoloških objekata. Kako su ova istraživanja bila preliminarna, mnogi objekti nisu istraženi do kraja. Uvidom u taj elaborat primjećeno je da u Mikića jami postoji velika perspektiva za daljnja istraživanja.

Krajem 2009. godine članovi SK Ursus spelaeus i SD Karlovac ulaze u jamu i započinju s istraživanjima novih dijelova. U četiri akcije jama je istražena i topografski snimljena do duljine od 227 m (stvarna 260 m) i dubine od 28 m.

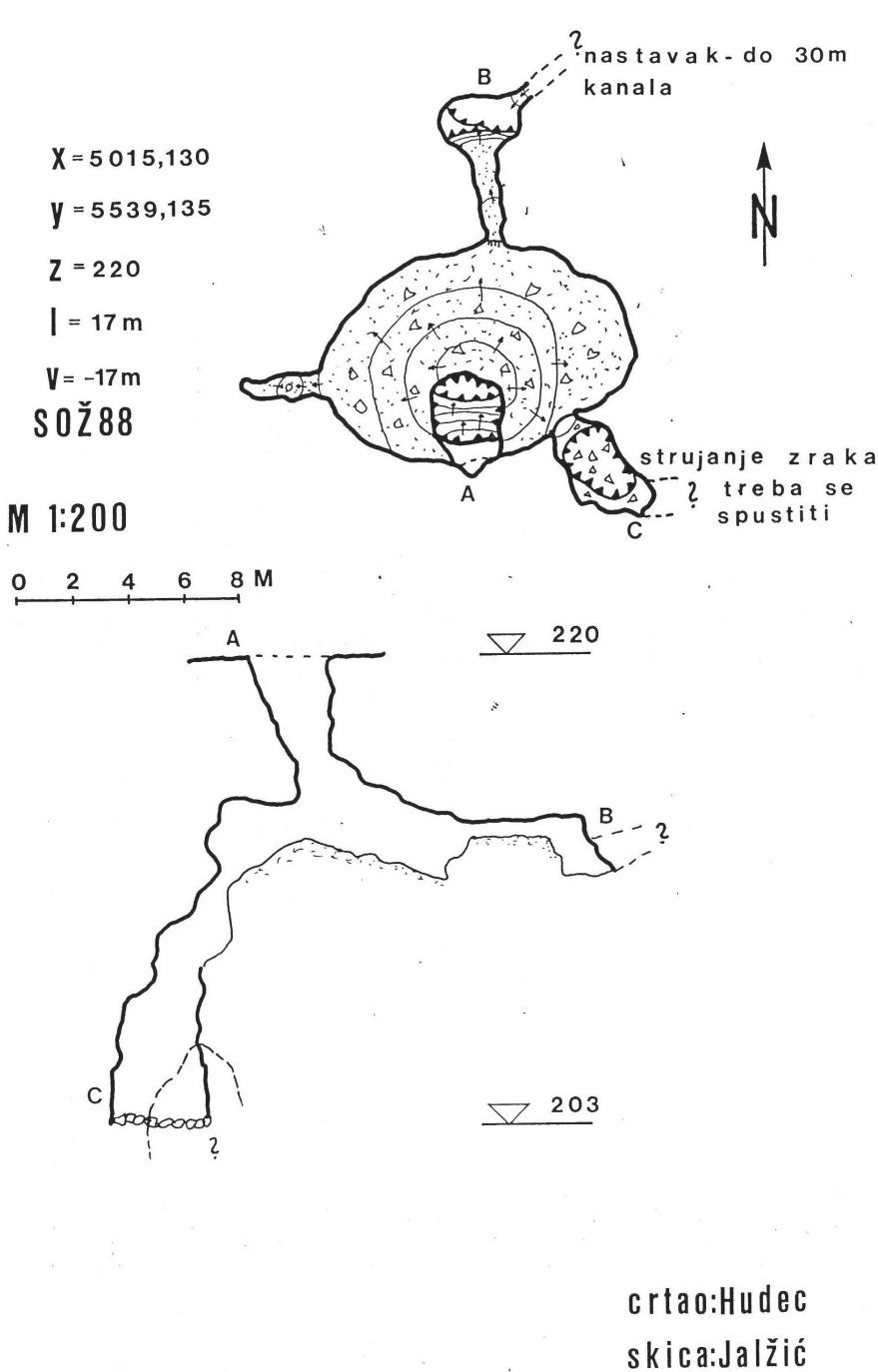
U ovim su akcijama sudjelovali: Mirna Mateša-Rade, Nataša Cvitanović, Hrvoje Cvitanović (SKUS), Predrag Rade, Antonio Mihalić, Dinko Stopić, Tomislav Derda, Neven Ris, Goran Mandić, Vlado Štefanac, Jelena Bičanić-Šćedrov, Dario Kafol, Domagoj Eklić (SDK).

POLOŽAJ OBJEKTA

Mikića jama nalazi se kod mjesta Perjasice uz makadamsku cestu koja vodi za Koransko Selo u predjelu zvanom

Ispod ulaza nalazi se velika količina smeća foto: Hrvoje Cvitanović

Prvi nacrt Mikića jame

Orijevac. Njezine koordinate su $X = 5015, 122$, $Y = 5539, 139$, $Z = 246$. Topografska karta 1 : 25000 Perjasica 369-2-4.

OPIS OBJEKTA

Ulagna vrtača promjera 5 m ljevkasto se sužava na 2 m širine te dalje prevjesno srušta u središte ulazne dvorane relativno pravilna kružnog tlocrta. Dvorana je zbog blizine ceste potpuno prekrivena kućnim smećem koje formira stožac s vrhom ispod ulaza. Ukupna dubina ulazne vertikale od ruba vrtače do vrha smeća jest 7 m i nije ju moguće savladati bez uporabe užeta. Ulagna dvorana promjera je 10 m sa stropom visine 3 m koji se srušta prema rubovima

dvorane. Iz ulazne dvorane špilja se nastavlja u tri smjera: jugoistočni kanal, sjeverni kanal i zapadni kanal.

Zapadni kanal

Najkraći odvojak iz ulazne dvorane kreće prema zapadu i u dubinu, te se brzo sužava do neprolaznosti. S obzirom da se iza suženja ne vidi neka perspektiva za daljnje napredovanje niti se osjeća strujanje zraka, istraživanje ovog odvojka nije nastavljeno. Osim toga u kanalu je potrebno ući naglavačke prema dolje pa speleolog vrlo brzo dođe u nezgodan položaj i za rad i za sam izlazak (valja ga izvlačiti za noge).

Sjeverni kanal

Na sjevernom rubu ulazne dvorane, na visini 1,5 m od tla nalazi se pukotina kojom se ulazi u relativno uzak kanal. Nakon dva metra kanal se širi i srušta po sigastom saljevu u malenu dvoranu tlocrtnih dimenzija $3 \times 5 \text{ m}$. Kanal se nastavlja prema sjeveru kroz 10-metarski prolaz niskog stropa koji se prelazi puštanjem. Ovdje zavija pa opći smjer pružanja skreće prema sjeverozapadu. Dno kanala srušta se pa je moguće uspravno kretanje. Nakon 10-ak metara dno se ponovo uspinje prema stropu, a nesmetan prolaz dalje zaklanjuju dva sigasta stupa. Na ovome mjestu u starom je nacrtu naznačen upitnik, a jama dalje nije nacrtana. Suženje je za ljude normalne građe savladivo bez većeg problema. Nakon njega kanal se znatno širi i poprima oblik širokog meandra visokog stropa, što je uljevalo nadu za daljnji znatni napredak. Nažalost, radost prestaje već nakon 20-ak metara gdje meandar mijenja smjer prema sjeveroistoku, uspinje se i završava. Nekoliko metara prije kraja glavnog kanala odvaja se pukotina prema jugu koja brzo zavija prema sjeveroistoku te se širi i nastavlja prema jugoistoku. Ovaj odvojak završava usponom u malenu dvoranu prekrivenu humusom u čijem je stropu primijećeno korjenje biljaka. Može se pretpostaviti da je strop relativno blizu površine. Osim nekoliko dolaznih „dimnjaka“ u stropu na samom kraju, u cijelome sjevernom kanalu nisu primijećeni mogući nastavci za napredovanje.

Jugoistočni kanal

Ispod klimavog kamenog bloka na kojem se zaustavilo smeće nalazi se relativno uzak ulaz u 7,5 m duboku vertikalnu. Iz nje valja popeti istu visinu da bi se ušlo u 2 m širok kanal koji se strmo srušta do malene dvorane. Kanal se nastavlja suženjem u smjeru juga, a s istoka se u dvoranu srušta dolazni kanal. Na vrhu dolaznoga kanala nalazi se neprolazno suženje zatvoreno sigama, iza kojeg je širi prostor. Ovo suženje nije bilo potrebno razbijati jer je u trenutku topografskog snimanja s druge strane suženja dopuzao član ekipe koja je istraživala jedan povratni odvojak dalje u špilji. Rukovali smo se kroz sigovinu tako da je prolaz de facto fizički savladan.

Ulaz u vertikalnu foto: Nataša Cvitanović

Južni odvojak u strmom spustu zavija prema istoku te se brzo dolazi na još jedno račvalište: sjeverni i južni krak. Sjeverni je odvojak pukotina koja se vraća ispod dolznog kanala prethodne dvorane i ubrzo se sužava do neprolaznosti. Za napredovanje bi valjalo poduzeti znatnije radove u vrlo teškoj poziciji, a s obzirom na ustajalost zraka, mislimo da to ne bi polučilo neke važnije rezultate. Južnim se krakom kroz suženje ulazi u nešto širi meandar relativno visokog stropa. Opći smjer pružanja meandra jest prema jugoistoku. Na samom kraju naglo zavija na istok te izlazi na nov, gotovo paralelan kanal. Ovim kanalom došli smo do jugoistočnoga kraja špilje gdje se nalazi zasad neprolazna pukotina koja se vraća prema sjeverozapadu, ali u dubinu.

Završni se kanal strmo uspinje u smjeru sjeverozapada te se ulazi u nizak i uzak fosilni kanal koji nas vraća na ranije spomenuti spoj. Na samom usponu prema fosilnom kanalu nalazi se nekoliko pukotina u podu (tzv., „špranja“) od kojih su neke spojene s dimnjacima u nižem, dolaznom meandru, no neke nisu. Nažalost, jer se u jednoj od njih ugodno smjestila transportna vreća s fotoaparatom, rezervnim baterijama i „gablecom“ jednog od istraživača. Evo motiva za daljnje istraživanje...

Eventualne perspektive za napredovanje valjalo bi potražiti u pukotini na samom kraju špilje, u „špranjama“ u zadnjem povratnom kanalu ili u samoj ulaznoj dvorani (zapadni kanal). Šanse da se poluči važniji rezultat bez utroška goleme količine energije, vremena i Hiltijevih metaka minimalne su.

MIKIĆA PIT NEAR VILLAGE PERJASICA ON KORDUN REGION

As part of the project "Preliminary speleological exploration for the purpose of the construction of the Lučica hydro power plant, members of the Speleological Section "Željezničar" from Zagreb were the first ones to explore the Mikića jama (Mikića Pit) in 1988, reaching a depth of 17m and a length of 17m. More than 90 caves have been explored during this project. Due to time limitations many of the caves have not been explored in their entirety. Inspection of that study revealed that Mikića jama is very promising for further exploration.

In the end of 2009 members of the Speleological Club Ursus Spelaeus and the Speleological Society Karlovac visited the pit and started to explore the unknown. After 4 visits the pit was surveyed and mapped to a length of 227m (real length 260m) and depth of 28m.

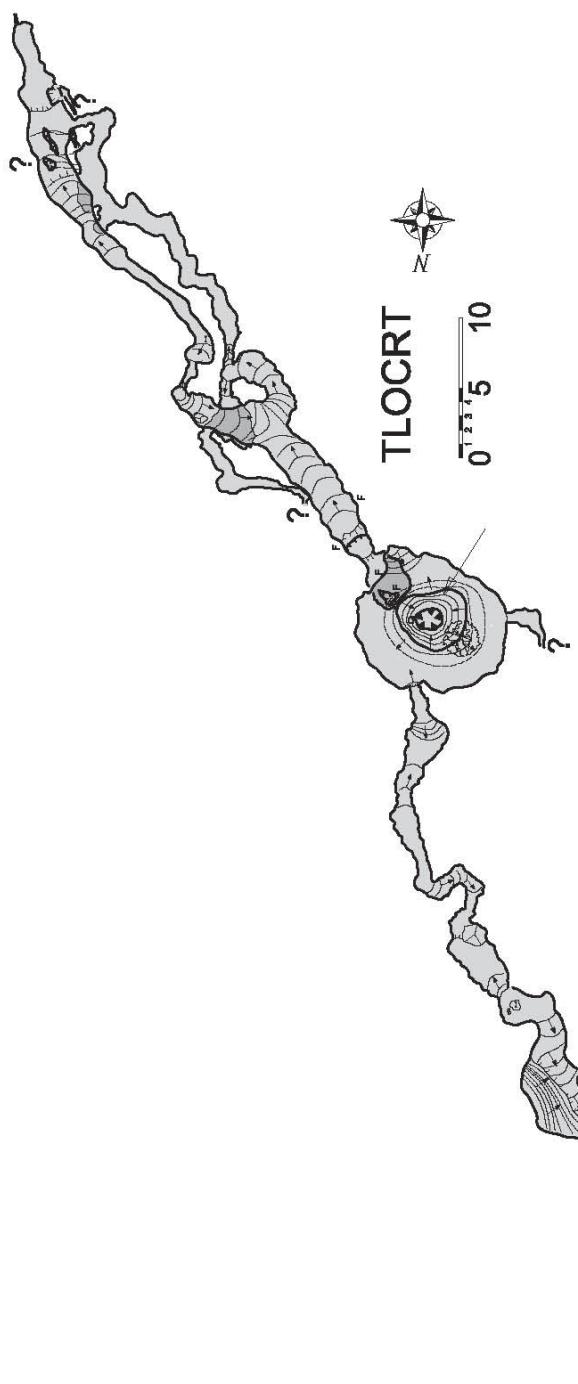
ZAKLJUČAK

Prošle su 24 godine od istraživanja špilja i jama za potrebe HE Lučica. U zadnjih nekoliko godina karlovački su speleolozi uvidom u elaborat pronašli nekoliko zanimljivih objekata koje zbog nedostatka vremena ili tadašnje tehnike (nedostatak bušilice, fikseva), tadašnji istraživači nisu istražili do kraja. Osim Mikića jame valjao spomenuti još: Jamu kod Borova groba, duljine više od 700 m i dubine više od 50 m, Jamu kod Zečeve varoši, Izvor špilju Studenac, Jamu pod Kolosekom, Bobina Bezdanica. Ovim novijim nalazima u već poznatim objektima nipošto se ne umanjuju zasluge prvih istraživača, već nam govore da novijim metodama istraživanja, kao što su penjanje, proširivanje uskih dijelova (Hiltijevi meci) već istraženi ili djelomično istraženi objekti pružaju nove mogućnosti za otkrivanje novih duljina i dubina.

LITERATURA

Hudec S., 1988: *Preliminarna speleološka istraživanja područja rijeke Korane za potrebe izgradnje HE Lučica*, Fond str. Dok. SO PD „Željezničar“, Zagreb.

Hudec S., Lukić O., 1991: *Preliminarna speleološka istraživanja područja rijeke Korane za potrebe gradnje HE Lučica*, Speleolog 1988/89, str.41-47., Zagreb.

MIKIĆA JAMA

Oznaka pločice:
M.J. 1:200

SPELEOLOŠKI ODSJEK PD ŽELJEZNIČAR (1988)
SPELEOLOŠKI KLUB URSUS SPELAEUS
SPELEOLOŠKO DRUŠTVO KARLOVAC

top snimio: DINKO STOPIĆ (SDK)
mjerili NATASA MATOŠ (SKUS)
TOMISLAV DERDA (SDK)

istraživali:

H. CVITANOVIC (SKUS), P. RADE,
G. MANDNIC, V. STEFANAC, N. RIS,
J. BIČANIĆ-ŠČEDROV, D. KAFOL, D. EKLIC (svi SDK)

dubina: 28.2 m
horizontalna duljina: 227.3 m
stvarna (poligonalna) duljina: 260.9

Gauss-Krüger:
5539139 E; 5015122 N
z = 246 mmv

